

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 9 Mart 2012
Nr. Ref.: RK202/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 59/11

Başvurucu

Zyfer Sahitolli

Kosova Yüksek Mahkemesi'nin SCA 15/07 sayı ve 26 Aralık 2007 tarihli kararının Anayasa uygunluğu denetimi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye
Gjyljeta Mushkolaj, Üye
Iliriana Islami, Üye

Başvurucu

1. Başvurucu, Kosova Lipyan Islahat Merkezi mukimi Bay Zyfer Sahitolli'dir.

İtiraz edilen kararlar

2. Başvurucu, Priştine Bölge Mahkemesinin cinayet suçundan dolayı Kosova Cumhuriyeti Ceza Yasasının 147. maddesi 1. fıkrası 11. bendine ve izinsiz silah kullanma suçundan dolayı Kosova Cumhuriyeti Ceza Yasasının 328. maddesi 2. fıkrasına dayanarak çıkarttığı 297/2004 sayı ve 15 Eylül 2006 tarihli kararı onayan Yüksek Mahkeme'nin 15/07 sayı 26 Aralık 2007 tarihli kararına itiraz etmiştir. O, 2 Mart 2004 tarihinden itibaren infaz edilen 12 yıl süreli hapis cezası ile mahkum edilmiştir.
3. Başvurucu, Anayasa Mahkemesi' den kendisinin adil yargılanma hakkına ilişkin ihlalin bulunmasını ve yargılamanın yeniden yapılmasına imkan sağlanmasını ve/veya kasıtlı cinayet suçunun akli dengesizlik cinayeti suçuna dönüştürülmesini talep etmiştir.

Hukuki dayanak

4. Anayasanın 113.1 ve 7. maddeleri, Yasanın 20. maddesi ve İçtüzüğün 36. kuralı.

Başvurunun Mahkemedeki seyri

5. Başvurucu 29 Nisan 2011 tarihinde Mahkemeye başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanı 3 Mayıs 2011 tarihinde Üye Robert Carolan'ı raportör yargıç olarak görevlendirmiş, Üye Altay Suroy başkanlığında üyeler Ivan Čukalović ve Kadri Kryeziu'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
7. Anayasa Mahkemesi, 27 Temmuz 2011 tarihinde başvurunun yapıldığına ilişkin Priştine Bölge Mahkemesi ile Yüksek Mahkeme'yi bilgilendirmiştir. Anayasa Mahkemesi, başvurucuya kararın teslim edildiği konusunda Yüksek Mahkeme'den kanıtlarını sunmasını talep etmiştir.
8. Mahkeme 29 Haziran 2011 tarihinde başvurucuya gönderdiği bir yazıda Yüksek Mahkeme kararının kendisine hangi tarihte teslim edildiğini belirtmesi istenmiştir.
9. Bu yazışmayla ilgili herhangi bir cevap Mahkemeye ulaşmamıştır.

Olguların özeti

10. Priştine Bölge Mahkemesi kasıtlı adam öldürme ve izinsiz silah bulundurma suçundan başvurucuyu 15 Eylül 2006 tarihinde mahkum etmiştir.
11. Kosova Yüksek Mahkemesi, Priştine Bölge Mahkemesi'nin kasıtlı adam öldürme ve izinsiz silah bulundurmadan başvurucuyu mahkum ettiği kararını 26 Aralık 2007 tarihinde onamıştır. Ancak verilen cezayı Yüksek Mahkeme değiştirerek infazı 2 Mart 2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere ceza süresini 17 yıla çıkartmıştır.
12. Başvurucu ile maktul Kadri Krasniqi ve kardeşi Sabri Krasniqi Lipyan kasabası postane binası içinde 2 Mart 2004 tarihinde karşılaşmışlardır. Bu karşılaşma esnasında başvurucu ile Krasniqi kardeşler arasında başvurucunun kendilerini telefonla arayıp hakaret ettiğini düşündükleri için dalaşma başlamıştır. Bu dalaş esnasında Kadri Krasniqi başvurucuya birkaç yumruk vurmıştır.
13. Daha sonra 2 Mart 2004 günü başvurucu Lipyan kasabasında Adem Jashari caddesine dönerek Kadri Krasniqi ile gerçekleşen bir kavgada başvurucu iki el ateş

ettikten sonra kurşunların Kadri'nin vücuduna isabet etmesiyle kan kaybından hayatını kaybetmiştir.

14. Kadri Krasniqi'yi vurduktan sonra başvurucu Sabri Krasniqi'nin peşine düşmüş ve birkaç el ateş etmiş, ancak o, polis merkezine doğru kaçmış ve kurşunların hiçbiri isabet etmemiştir.
15. Başvurucunun Kadri Krasniqi'yi vurduğu ve Sabri Krasniqi'ye ateş ettiği Helva tipi 1052235 seri numaralı tabancayı bulundurma ve kullanmaya izni yoktu.
16. Başvurucu maktul ve kardeşini önceden tanıyordu. Aslında başvurucu, Sabri Krasniqi evlenmeden önce Sabri'nin mevcut eşiyle flört etmiştir.
17. Yargılama esnasında bazı tanıkların ve psikiyatr Dr. Nazmije Musliu tanıklık etmiştir. Dr. Musliu cinayet anında başvurucunun akli durumu hakkında tanıklık etmiştir.
18. Bölge Mahkemesi tüm kanıtları dikkatli bir şekilde inceleyip tanıkları dinledikten sonra başvurucunun maktul Kadri Krasniqi'yi vurduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, cinayetin nefsi müdafaa veya cınnet durumunda işlenmediğini tespit etmiştir. Mahkeme, başvurucunun kavga yerinden uzaklaşma imkanının bulunduğunu, maktulü öldürmeyi düşündüğünü ve sadece maktulü değil, kardeşini de polis merkezine kaçtığı anda arkasından kurşun sıkarak öldürmeyi düşündüğünü tespit etmiştir.
19. Yüksek Mahkeme, Bölge Mahkemesinin tespitleri ve kararının dikkatle incelemiştir. Yüksek Mahkeme, başvurucu ve bu suçun mağdurlarının önceden tanıştıkları, aralarında sürekli çekişmelerin olduğu ve cinayetin işlendiği gün başvurucu ile maktul arasında fiili çatışma olduğu ve aynı günün daha geç saatlerinde başvurucunun maktu ve diğer mağdurla çatıştığı, ancak bu sefer izinsiz bir silah bulundurduğunu tespit etmiştir.
20. Yüksek Mahkeme devamında "akli dengenin bozulması" hafifletici nedeninin katilin tehlikede olduğu ve yaralanıp kendine yönelik saldırıyı tahrik etmediği olağanüstü durumlarda bir hukuk meselesi olarak uygulandığını tespit etmiştir. Yüksek Mahkeme bu davada başvurucunun maktul olan Kadri Krasniqi'yi rahatsız ettiği ve cinayete sonuçlanan çatışmaya girdiğini ve Sabri Krasniqi'yi vurmaya teşebbüs ettiğini tespit etmiştir. Yüksek Mahkeme, bu fiilin cinayet esnasında başvurucunun cınnet geçirdiğini iddia etmeye imkan vermediğini tespit etmiştir.

Tartışmalı ve tartışmasız kanıtlar

21. Tartışmasız kanıtlar bulunmamaktadır. Ancak kanıtlardan çıkartılacak tespitler tartışmalıdır.

Başvurucu tarafından sunulan hukuki argümanlar

22. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 31. maddesi 2. fıkrasının ihlal edildiği imasında bulunarak adil yargılamanın yapılmadığını ileri sürmüştür. O, mahkemelerin kendisini kasıtlı cinayet suçundan mahkum etmeye yetecek kanıtlarının bulunmadığını ileri sürmüştür.
23. Başvurucu, maktul Sabri Krasniqi'nin çocuklarının kayınbabasının evinde olduğu konusunda eşine veya kayın biraderine tanıklık yapmasına izin verilmediğini de ileri sürmüştür. Çocuklarının kaydının Kadri Krasniqi'nin vurulduğu gün yapılmasına

ilişkin planı hakkında da eşinin tanıklık yamasına da izin verilmediğini ileri sürmüştür.

24. Başvurucu, savcı tarafından yapılan ve mahkeme tarafından onaylanan suç duyurusunun yersiz olduğu, çünkü ilk başta savcı tarafından sorguya alınmadığını belirtmiştir.
25. Başvurucu, maktulün babasına soru sormaya imkan verilmediği ve tanık Sabri Krasniqi ifade verirken birkaç defa sözünün kesildiği konusundan da şikayette bulunmuştur.

Başvurunun kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

26. Anayasa'nın 31. maddesi 2. fıkrası şunu belirlemiştir:

Herkes, yasalara göre kurulmuş bağımsız ve tarafsız mahkemenin makul bir süre içerisinde kendisi hakkında kararlaştırdığı hak ve sorumlulukları veya işlediği herhangi bir suç duyurusu duruşmasının kamuya açık yapılması hakkına sahiptir.

27. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi şunu belirlemiştir:

1. Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili anlaşmazlıkların çözümlenmesi, gerek kendisine yöneltilen herhangi bir suçlamanın karara bağlanması konusunda, kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde adil ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir. Hüküm açık celsede verilir, ancak, demokratik bir toplumda genel ahlak, kamu düzeni ve milli güvenlik yararı veya küçüklerin korunması veya davaya taraf olanların özel hayatlarının gizli tutulması gerektirdiğinde veya davanın açık celsede görülmesinin adaletin selametine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreceği ölçüde, duruşmalar dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.

2. Kendisine bir suç yüklenen herkes, suçluluğu kanuna göre kanıtlanıncaya kadar suçsuzdur.

3. Her sanık en azından aşağıdaki haklara sahiptir.

- a. Kendisine yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa bir zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;
- b. Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara sahip olmak;
- c. Kendi kendini savunmak veya kendi seçeceği bir savunmacının yardımından yararlanmak ve eğer avukat tutmak için mali imkânlardan yoksun bulunuyor ve adaletin selameti gerektiriyorsa, mahkemece tayin edilecek bir avukatın parasız yardımından yararlanabilmek;
- d. İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma sanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı şartlar altında çağrılmasını ve dinlenmesinin sağlanmasını istemek,
- e. Duruşmada kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı taktirde bir tercümanın yardımından parasız olarak yararlanmak.

28. Yargılama süresince çağrılıp ayrıntılı olarak soru sorulmasını istediği tanıklardan suçlama karşısında başvurucunun yararlanabileceği ne tür kanıtların çıkartılabileceği konusunda herhangi bir olgu sunmamıştır. Tabi ki mahkemelerin davayla ilgili olan ve olmayan delilleri ele alması gerekir. Başvurucu bu Mahkeme veya Yüksek Mahkeme nezdinde bu kanıtları davayla ilgili olacaklarını göstermemiştir.
29. Başvurucunun Kosova Cumhuriyeti Anayasası veya Avrupa İnsan hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınan haklarının ihlaline ilişkin kanıt yoktu.
30. İçtüzüğün 36.2 kuralı başvurucunun, iddiasını ilk bakışta haklı gibi gösterecek kanıtlar sunmaması halinde başvuruyu, açıkça temelden yoksun olduğu gerekçesi ile reddini gerektirmektedir.
31. Mahkeme şu kurallara atıfta bulunmak ister:
- İçtüzüğün 36 (1) (a) ve (c) kuralı: *Mahkeme, itiraz edilen hüküm veya kararlar ile ilgili yasalarla belirtilen tüm hukuk yolları tüketildiği ve istemin açık bir şekilde isnat edildiği zaman başvuruyu ele alabilir.*
 - İçtüzüğün 36 (2) (b) ve (d) kuralı: *Mahkeme, sunulan olguların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği ve başvurucunun kendi iddiasını yeterli şekilde kanıtlayamadığı zaman başvuruyu açıkça temelden yoksun olduğu gerekçesi ile reddeder.*
32. Başvurucu bu doğrultuda kendinse yönelik ihlalin nasıl ve neden yapıldığı yönündeki iddiasını gösteren deliller ve Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini gösteren deliller sunmamıştır.
33. Bundan başka Yüksek Mahkeme'nin keyfi veya hakkaniyetsiz bir şekilde davrandığını gösteren kanıtlar sunmamıştır. Başvurucunun davanın sonucundan memnun olmamasına ilişkin basit olgu anayasal bir ihlal konusunda başvuru yapmasına imkan vermez. Bu koşullarda başvurucunun yukarıda zikredilen kabul edilirlilik koşullarını yerine getirdiği sayılamaz.
34. Başvurucunun iddiasını destekleyecek kanıtla bulunmamaktadır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 maddesi, Yasanın 20. maddesi ve İctüzüğün 56.2 kurallarına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 29 Kasım 2011 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstemın kabul edilmez olarak REDDİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rodrigues, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza